

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul prezentului act normativ

Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar are drept scop protejarea deponenților prin garantarea depozitelor deținute de rezidenți și nerezidenți la instituțiile de credit participante la Fond. Garantarea constă în plata, în cazul indisponibilizării depozitelor, a compensațiilor către deponenții garantați, limitate la nivelul plafonului de garantare. În categoria deponenților garantați sunt cuprinse persoanele fizice și persoanele juridice, altele decât cele menționate în lista depozitelor negarantate din anexa la OG 39/1996 iar plafonul de garantare aplicabil este echivalentul în lei al sumei de 50.000 euro.

Începând cu 1 ianuarie 2007, data aderării României la Uniunea Europeană, depozitele persoanelor fizice și persoanelor juridice la sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine cu sediul în celelalte state membre ale Uniunii Europene sunt garantate de schema de garantare din țara în care își are sediul instituția de credit-mamă a sucursalei respective, în măsura în care respectivele depozite nu se încadrează în categoria depozitelor negarantate.

În legislația națională au fost transpuse prin intermediul *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2009 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 44/2010, cele mai recente modificări ale prevederilor acquis-ului comunitar în domeniu, realizate prin *Directiva nr.2009/14/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2009 de modificare a Directivei 94/19/CE privind sistemele de garantare a depozitelor, în ceea ce privește plafonul de garantare și termenul de plată a compensațiilor*, conform calendarului stabilit de aceasta.

Date fiind multiplele modificări și completări succesive ale *Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar* (prin *Legea nr. 178/2004, Legea nr. 238/2005, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 23/2006, Legea nr. 280/2006 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 129/2008*), conform cerințelor de tehnică legislativă aceasta a fost republicată (Monitorul Oficial, Partea I, nr. 587/19.08.2010).

Necesitatea unei noi modificări a OG nr.39/1996, republicată, se impune datorită obligației de transpunere în legislația internă, până la data de 31 decembrie 2010, a

prevederilor art.1, pct.3 lit. a) din *Directiva 2009/14/CE de modificare a Directivei nr.94/19/CE privind schemele de garantare a depozitelor*, vizând majorarea plafonului de garantare la 100.000 euro, și datorită necesității îndeplinirii anumitor obligații asumate de România în contextul pachetului financiar contractat cu FMI și Uniunea Europeană, având ca termen de implementare sfârșitul lunii decembrie a anului curent, respectiv:

- eliminarea liniilor de credit stand-by din categoria resurselor financiare ale Fondului;
- revizuirea criteriilor de eligibilitate prevăzute de OG 39/1996 pentru membrii Consiliului de Administrație al Fondului, astfel încât niciunul dintre membrii acestui for să nu dețină în cadrul vreunei instituții de credit calitatea de angajat sau director, membru al consiliului de administrație, comitetului de supraveghere ori directoratului acesteia.

Luând în considerare condiționalitățile temporale menționate și durata necesară pentru derularea procedurilor legislative pe care le-ar implica realizarea unei modificări a Ordonanței Guvernului nr.39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar prin intermediul unei legi, se impune ca această modificare a cadrului de reglementare să fie realizată într-o primă etapă prin intermediul unei ordonanțe de urgență.

Nerespectarea termenului de implementare a prevederilor directivei ar reprezenta neîndeplinirea obligației de transpunere a acquis-ului comunitar, caz în care România este pasibilă de declanșarea procedurii de sancționare (infringement) de către Comisia Europeană. În plus, acest fapt ar prejudicia și atingerea obiectivului de coordonare între statele membre pentru evitarea unor diferențe semnificative între schemele de garantare ale acestora, deziderat care vizează evitarea distorsiunilor în piață.

2. Schimbări preconizate

Actul normativ este axat în principal, pe modul de reglementare a condițiilor referitoare la constituirea, administrarea și utilizarea *fondului special* pentru despăgubirea persoanelor prejudiciate prin măsurile dispuse și implementate în cursul administrării speciale, a cărui gestionare va fi realizată de Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar.

Prin modificările și completările aduse prevederilor *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.99/2006* prin *O.U.G. nr. 26/2010*, a fost introdus principiul potrivit căruia adoptarea măsurilor de restructurare a instituției de credit trebuie să asigure creditorilor acesteia un tratament care să nu fie mai puțin favorabil decât dacă instituția în cauză ar fi intrat direct în faliment, în absența măsurilor de restructurare. Astfel, creditorii și orice persoană ce se consideră prejudiciată prin măsurile respective se pot adresa instanței judecătorești pentru repararea prejudiciului, quantumul despăgubirilor fiind limitat la diferența dintre valoarea estimativă care ar fi fost obținută de creditor dacă instituția de credit ar fi intrat direct în lichidare/faliment și valoarea efectiv obținută pentru creanța sa în procedura lichidării instituției de credit, ulterior aplicării măsurilor de restructurare. Mecanismul prin care se asigură aplicabilitatea prevederilor menționate se propune a fi similar celui aplicabil constituirii resurselor destinate garantării depozitelor:

- resursele financiare ce alimentează fondul în discuție vor fi cotizații anuale și, după caz, cotizații suplimentare impuse instituțiilor de credit – persoane juridice române, venituri din investirea sumelor acumulate la fondul special și împrumuturi;
- stabilirea bazei de calcul în funcție de care se determină contribuția fiecărei instituții de credit – suma obligațiilor bilanțiere ale instituției de credit, din care se deduce valoarea depozitelor ce intră sub incidența legislației privind garantarea depozitelor;
- stabilirea termenelor de plată de către instituțiile de credit a respectivelor obligații;
- Fondul de garantare a depozitelor este administratorul fondului special (proiectul stabilind sfera investițiilor permise), Banca Națională a României fiind autoritatea care decide cu privire la dimensiunea fondului special de despăgubiri și a modului în care se eșalonează în timp povara asupra instituțiilor de credit, prin stabilirea anuală a cuantumului cotei cotizației.

Distinct de dispozițiile privind operaționalizarea fondului special pentru despăgubiri, proiectul de act normativ vizează și următoarele aspecte:

1. Stabilirea plafonului de garantare a depozitelor la echivalentul în lei al sumei de 100.000 euro – nivel aplicabil începând cu 31 decembrie 2010, conform prevederilor *Directivei 2009/14/CE*.
2. Eliminarea din categoria resurselor financiare ale schemei de garantare a depozitelor a liniilor de credit stand-by acordate de către instituțiile de credit. Trebuie menționat că această modificare adusă modului de finanțare a Fondului este realizată pe fondul creșterii resurselor efective (ex-ante), prin creșterea contribuției anuale (în cadrul intervalului prevăzut de legislație) și a gradului țintă de acoperire.
3. Revizuirea criteriilor de eligibilitate pentru membrii Consiliului de Administrație al Fondului astfel încât niciunul dintre membrii acestui for să nu dețină în cadrul vreunei instituții de credit calitatea de angajat sau director, membru al consiliului de administrație, comitetului de supraveghere ori directoratului acesteia.

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impactul macroeconomic

Prin majorarea plafonului de garantare a depozitelor la echivalentul în lei al sumei de 100.000 euro se urmărește întărirea încrederii în sistemul financiar și menținerea stabilității financiare, condiție esențială pentru o bună funcționare a economiei naționale.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Majorarea nivelului minim de garantare a depozitelor are drept scop temperarea potențialelor reacții ale deponenților de retragere a depozitelor din cauza panicii create de turbulențele manifestate pe fondul unei crize bancare/financiare, ceea ce permite asigurarea continuității serviciilor bancare și a accesului la lichiditățile băncilor pentru mediul de afaceri.

Creditorii și acționarii instituției de credit vor avea la dispoziție un instrument juridic dedicat pentru protejarea intereselor proprii fără ca acțiunea respectivă să impieteze asupra desfășurării procesului de administrare specială și/sau a intereselor deponenților.

3. Impactul social

Majorarea plafonului de garantare are efecte pozitive din punct de vedere social, printr-o creștere a gradului de protecție a deponenților, prin menținerea încrederii în sistemul financiar ca efect al măsurilor implementate și prin asigurarea funcționării optime a sistemului bancar.

Orice persoană prejudiciată prin măsurile impuse în cursul administrării speciale a unei instituții de credit persoană juridică română va avea la dispoziție un mecanism clar destinat asigurării protejării intereselor proprii, despăgubirile cuvenite urmând a fi plătite dintr-un fond privat constituit din contribuții ale instituțiilor de credit.

4. Impactul asupra mediului – actul normativ nu are un astfel de impact

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care :

a) buget de stat, din acesta:

(i) impozit pe profit:

	2011	2012	2013	2014
Impozit pe profit	nu implică efecte	-590	-690	-621
% în PIB		-0,1	-0,1	-0,1

(ii) impozit pe venit

b) bugete locale:

(i) impozit pe profit

c) bugetul asigurărilor sociale de stat:

(i) contribuții de asigurări

2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:

a) buget de stat, din acesta:

(i) cheltuieli de personal

(ii) bunuri și servicii

b) bugete locale:

(i) cheltuieli de personal

(ii) bunuri și servicii

c) bugetul asigurărilor sociale de stat:

(i) cheltuieli de personal

(ii) bunuri și servicii

3. Impact financiar, plus/minus, din care:

a) buget de stat

b) bugete locale

4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare. Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare veniturilor bugetare

5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare

Se va avea în vedere compensarea reducerii veniturilor bugetare determinate de promovarea acestui act normativ cu măsurile aprobate prin OUG pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul Fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, aprobată în ședința de Guvern din data de 23 decembrie 2010”.

6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare

7. Alte informații

Secțiunea a 5-a

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare

În vederea implementării noilor dispoziții referitoare la raportările instituțiilor de credit privind valoarea pasivului negarantat, Fondul va stabili modelul de raportare periodică a acestor informații de către instituțiile de credit.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie
Actul normativ își propune transpunerea art.1, pct.3 lit. a) din *Directiva nr.2009/14/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2009 de modificare a Directivei 94/19/CE privind sistemele de garantare a depozitelor, în ceea ce privește plafonul de garantare și termenul de plată a compensațiilor*.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente - nu este cazul

4. Evaluarea conformității: proiectul este conform cu actul comunitar menționat
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării documentului comunitar.

DIRECTIVA 2009/14/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 11 martie 2009 de modificare a Directivei 94/19/CE privind sistemele de garantare a depozitelor, în ceea ce privește plafonul de garantare și termenul de plată a compensațiilor

JO L68/3 13.03.2009

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Actul normativ vizează îndeplinirea unora dintre obligațiile asumate prin aranjamentul stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional, convenit prin Scrisoarea de intenție transmisă de autoritățile române, semnată la București la 24 aprilie 2009, și prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 4 mai 2009, precum și prin Scrisoarea suplimentară de intenție, semnată de autoritățile române la București la 5 februarie 2010 și aprobată prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 19 februarie 2010, completate și modificate prin Scrisoarea din iunie 2010 și prin Scrisoarea suplimentară din iunie 2010 și anexele acestora ca urmare a celei de-a 4-a evaluări, ratificate prin Ordonanța de urgență nr. 99/2009 privind ratificarea Aranjamentului stand-by dintre România și Fondul Monetar Internațional, respectiv prin

Ordonanța de urgență nr.10/2010 privind ratificarea Scrisorii de intenție, semnată de autoritățile române la București la 5 februarie 2010 și aprobată prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internațional din 19 februarie 2010, și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2009, în contextul necesității menținerii stabilității financiare prin consolidarea progresivă a regimului de finanțare al Fondului de garantare a depozitelor pe termen mediu și suplimentarea criteriilor de eligibilitate impuse membrilor Consiliului de Administrație al acestuia, precum și de angajamentul asumat prin Memorandumul suplimentar de înțelegere (primul addendum la Memorandumul de înțelegere) dintre Uniunea Europeană și România, semnat la București la 18 februarie 2010 și la Bruxelles la 22 februarie 2010, la Memorandumul de înțelegere dintre Comunitatea Europeană și România, semnat la București și la Bruxelles la 23 iunie 2009, ratificat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 82/2009, completate și modificate ca urmare a celei de-a 4-a evaluări,

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, instituite de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ a fost supus procedurii de consultare cu FMI și Comisia Europeană, conform angajamentului asumat în contextul pachetului financiar contractat cu aceste organisme.

În plan intern au avut loc consultări cu Banca Națională a României, Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar și Asociația Română a Băncilor.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Banca Națională a României este autoritatea cu competențe de reglementare și supraveghere a instituțiilor de credit vizate prin proiectul actului normativ iar Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar este schema de garantare a depozitelor oficial recunoscută pe teritoriul României, în timp ce Asociația Română a Băncilor este organizația profesională ce reunește marea majoritate a instituțiilor de credit, entități în sarcina cărora sunt impuse anumite obligații prin proiectul de act normativ.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative - nu este cazul

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente - nu este cazul

5. Informații privind avizarea de către:
- a) Consiliul Legislativ – Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de către Consiliul Legislativ, prin avizul nr. 1630/2010.
 - b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
 - c) Consiliul Economic și Social
 - e) Curtea de Conturi
 - d) Consiliul Concurenței
6. Alte informații

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ

- 1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ
- 2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice - nu este cazul.
- 3. Alte informații

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare

- 1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente
- Aplicarea ordonanței de urgență nu presupune înființarea unor noi organisme.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garanție depozitelor în sistemul bancar, pe care o supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

EMIL BOC